

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér“ rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlerek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

Lázár Dénes.

Csikmegye főispánja.

Csik-Szereda, július 5.

Alig vettük le a megyeház tornyáról a nemzeti zászlót, mely egész megyénk osztatlan örömét hirdette Lázár Dénes főispánná kinevezetése felett: gyászlobogót kellett helyébe tűzni, mely az ő halálát a megyénk könnyező lakosságának mély bánatát lengeti. Anynyira várt, derővid örömről váratlan és hosszan tartó gyász keserítette meg. A mily őszinte örömmel éljeneztünk mult év december 22-én, midőn őt, mint ujon kinevezett főispánt megyénk lakosságának önző sokasága közt új hivatalába kísértük, ép oly mély fájdalommal állottunk körül az ezerek résztvevő könnyeitől szentelt sir hallgatag, bánatos üregét.

Bánatunk annál nagyobb, mert váratlanul jött a csapás.

Alig négy napi nehéz szenvedés vette el tőle a becses életet, melyre számos tagból álló családjának, bánatos özvegyének, még nevetlen kis gyermekeinek oly kipótolhatatlan szükségük volt s melyhez megyénk közönsége annyi reményét kötötte.

Ő a király által méltán nyújtott kegyben nemcsak első tisztviselő volt a megyében, de társadalmi állapotaink buzgó harczoja, meggyőző apostola. A megyei gazdasági egyesületnek, a székely művelődési egyesületnek elnöke nem csak dignitásból, de teljes buzgalomból és önzetlen érdeklődésből.

Maga a megtestesült jószág, minden érdek és utószámítás nélkül. Szelid szívével szeretett volna mindenkit egyszerre magához ölelni és mindenkit feltétlen megelégedettnek és boldognak látni.

Jóságának híre volt a megyében még a nép legalsóbb osztálya közt is. Úgyes-bajos emberek gyakran olyan bajukban keresték föl, melyen segíteni távol sem tartozott az ő hatáskörébe. Mégis hozzá folyamodtak. Senkit sem utasított el soha. Tanácsot adott, utasította mindenkit. Sőt gyakran maga járt utána személyesen s orvosolta vagy orvosoltatta a panaszokat. Azt hitte az ő jó lelke, hogy mindenki oly jó és becsületes, mint ő, miért az is megtörtént vele, hogy némely színlelt siránkozó visszaélt jó szívének kegyességével.

Egyenes jelleme és meggyőző jó szándéka igazi rokonszenvet és feltétlen bizalmat költött mindenkibe, ki vele érintkezett. Fokozta pedig s megőrizte a maga iránti bizalmat ama sze-

rénységgel párosult emberi, nemzeti és egyéni önérték, mely benne oly szép összhanggá olvadt s másokban is föltámasztván s megerősítvén az emberi, nemzeti és egyéni méltóság érzetét, másokat is bizalomra indított. A kik az ő jóakaró, nemes lelkéhez közelebb állottak s vele huzamosabban érintkezettek, tapasztalták erkölcsi fensége bűvös hatását. Ezek csak az ihletés hangján szólhatnak fölöle mindig.

Az 1848—9-ki szabadságharcunkban mint ifju tüztől hevült harczost, majd mint hadnagyot találjuk. 1867. óta megyénknek több ízben országgyűlési képviselője, később alispánja, 1881. december 22-től pedig főispánja volt. Ő egészen a miénk, megyénk volt. Nem csoda hát, ha fájdalomunk oly nagy elvesztése miatt.

Volt. Eltemettük őt. Visszaadtuk az anyaföldnek, mely fölünk irigyelte.

Lelke nem halt meg. Csak fel szállt a magasba, hogy onnan örköve tekintsen reánk. Jó lelke ott is közbenjárónk lesz a Mindenek uránál!

Az ő szelleme őrizze és vezérelje megyénket!

Isten adjon a hamvoknak csendes nyugalommat, de szellemének feltámadást!

Lelked dacoljon a mulandósággal és lebegj körül bennünket örök szeretettel!

T. Nagy Imre.

Lázár Dénes született Csik-Taploczán 1826-ban. Gyermekéveit szülei családi körében töltte s itt szíva magába amaz elveket, melyeket később mint férfi, mint meglett ember követve, megszerző a legnagyobb kincsét, a társadalom minden tagjának osztatlan szeretetét és becsülését. A családi kör jó iskola. Nem csoda aztán, hogy ily körben növekedett gyermek csak kötelességet velt teljesíteni akkor, midőn mint 19 éves ifju, karddal kezében nem ijedt végig harcolni a 48-ki szabadságharcot, melynek lezajlása után, mint annyi sok előtt, belevén zárva a közpályáni szereplés tere, visszavonult, hogy félbeszakasztott tanulmányait folytatva, készen találja a nem minden remény nélkül várt ébredés kora.

A 61-ki szabadabb szellemű kor későbbre jött, sokan kidűltek a hosszas várakozásban, de a mi tanulni vágyó ifjunk végig kitartott s ép azért lett az, a mi nem lett annyi más: szilárd jellemű ember, s mint ilyennek, 1867-ben engednie kellett választói kérésének s el kellett fogadnia a neki felajánlott képviselői mandátumot. Zajtalan, de eredményes munkáját akkor csak a beavatottak, ma mindenki tudja, méltányolni. Nem tartozott, igaz, a mindennapos szónokok közé. Neve nem hangzott szerte az országban, beszédeit nem hozták naponként a lapok, s mégis kevés képviselő volt akkoriban a kormánypárton, kiknek szava megyei

ügyeinkben több súlyal bírt volna s többet kivihetett volna a Deák-párt intéző emberei előtt, mint megboldogult főispánunké. Komoly emberhez komoly munka való. Kevés beszélt, hogy annál többet tehessen, s nagyrészt ennek tulajdonítható, hogy három országgyűlésen képviselte megyénk egyik kerületét.

Az 1878-ki általános tisztújításon a megye első tisztviselőjévé: alispánná lett megválasztva, mely állását meg is tartotta a mult év december végén történt főispánná kinevezetéséig. Mint a megye első tisztviselője, valódi példányképe volt az igazi tisztviselőnek. Az a szigorú pontosság, melylyel hivatalos teendőit végzé, az a páratlan igazságszeretet, mely nemcsak hivatalos, de magánéletét is jellemző s az a leereszkedő és finom módor, mit úgy hivataltársai, mint az igazságot kereső felekkel szemben tanúsított, — míg egyfelől megszerzők számára alantas közgei tisztelést, másfelől annyira tárgyává tették választói csaknem a bálványozásig vitt szeretetének, hogy a mint nem volt egy lélek, ki megelégedéssel, örömmel ne fogadta volna főispánná történt kinevezetését, ugy ma sincs egy is, ki meghatottság nélkül venne tudomást a szomorú hírről. Mint ember, a megtestesült becsület jelképe volt, s ha szabad nekünk buzgó katolikusoknak vétek nélkül tennünk hasonlítást, elmondhatjuk, hogy a Golgothán kereszte feszített reformátor által hirdetett elveknek közöttünk nem volt egy is igazibb megvalósítója, mint ő.

S ez az ember ma nincs többé. Itt hagyta a sárgómbót, itt polgártársait, itt a hű nőit, itt szeretett gyermekeit és itt akkor, midőn talán nyugodalmasabb perczeket élhetett volna, midőn a családfőre talán leginkább lett volna szükség, gondoskodni gyermekei neveléséről, elhelyezéséről s midőn ezt a csak most nyert magas állásánál fogva könnyebben tehetné volna. S ép ezért a csapás, mely halálával ért, kétszeres. Mi, kik a boldogult főispánban megyénk egyik vezérényiségét veszítettük el, — bármint fájjon is nélkülünk őt — inkább kárpótolva leszünk talán a következő utód által, de a hátrahagyott család a hű férjet, a szeretett atyát feltalálni nem fogja soha. Szolgáljon vigaszul azonban a gyászoló családnak az az általános s igazi részvétel, mit a megye minden egyes lakója tanúsított. Kinek sirját egy megye oly osztatlan részvéte veszi körül, mint vette a boldogultét, az nem volt mindennapi ember. Az ember önző és irigy s nem egy könnyen hajlandó embertársának nagyságát elismerni, s ha ezt mégis elismeri, ott érdemnek kell lenni. Hisz ha a boldogult 48. után is tudott vezérszerepet vinni a megyében, a mikor pedig a haladó kor demokratikus szelleme felforgatta a történelmi hagyományokon nyugvó nimbuszát a privilegizált családoknak: nem azt mutatja-e, hogy megértve a kor szellemét, más alapon biztosított magának és családjának imponáló állást, oly alapon, mit bevenni nem bírtok, nem születés, csak értelem által lehet. S a mint az apának csak ezáltal lehetett a változó korszak által a felszínen maradni, ugy a fiak, az unokák is csak így lesznek képesek azon zászlóvivőül

továbbra is fennmaradni, mit az ősök hordoztak. Ezt téve, ezt követve lesz nyugta a szeretett családapának.

Betegsége és halála.

Régóta szenvedett már „ideges szív-görös“-ben, de betegsége eleinte csak könnyen muló baj gyanánt jelentkezett, később azonban a lelkiismeretes pontosság s amaz óriási munkásság folytán, melyet különösen alispánsága alatt kifejtett, mind inkább és inkább veszélyesebbé vált. Ilyen volt az a roham is, mely a mult hó 29-én ép akkor lépett fel, midőn a csikszeredai felső népiskola vizsgáján, mint iskolaszéki elnök, megjelenni akart. Orvosai minden lehetőt elkövettek, hogy megmentsék e kinos bánatától, de hasztalan volt minden igyekeztük: a görösöket sikerült ugyan megszüntetniük, de a hozzájuk szövődmenyképen csatlakozott „görösös légrekedés“ oly rohamos és nagymérvű volt, hogy megmenteni a katasztrófától már nem lehetett képes az orvosi tudomány.

Haldoklása e hó 1-én a délutáni órákban következett be. Küzdött a halállal, de szervezete e három nap alatt már sokkal inkább elgyengült, semhogy hosszasan állhatott volna ellen. Délután 6 órakor következett be halála. Családja minden egyes tagja ott állott körül; szólni már nem tudott, de szemei még a halálos ágyon is megtartották azt a szelid tekintetet, mely jóságos lelkének oly hű tükrö volt s melyen meglátszott, mint akarja enyhíteni övéi végtelen szeretetének fájdalmát. Villámgyorsan terjedt a szomorú hír mindenfelé. Tudta mindenki, hogy állapota aggasztó és mégis, jóllehet annak a nagy és általános szeretetnek, melyben a megboldogult részesült, képzelhetetlennek tűnt fel, hogy elveszithették. Minden ember az utcára sietett, mintegy ösztönyszerűleg, egymástól várva a hír megcáfolasát. De fájdalom, a hír nőt mondott. A nyilvános épületeken másnap már korá reggel ott lengtek a gyászlobogók; az egyes hivatalok és testületek pedig azonnal értekezletet tartottak, hogy meghatározzák a módot, részvételüket kifejezni.

A ravatal.

A halottas háznak teljesen lefüggönyözött s gyászleplekkel bevont nyugot felőli szobájában volt a nagyszű ravatal felállításra, tetején a művészi kivitelű érczkoporsóval. Körülötte számtalan gyertya s elötte a koszorúk halmaza. A halott díszmagyar ruhájába öltöztetve, összekulcsolt kezekkel feküdt koporsójában. Areza teljesen nyugodt, vonásai a halál után is oly szelidek maradtak, mint minők életében voltak.

Koszorúk.

A számtalan koszorúk közül csak a következőket jegyezhetjük föl: Családjá (A mi feledhetlen drága apánknak. Imádó gyermekei). A megyei tisztikar (Feledhetlen főispánjának). A csikszeredai kir. törvényszék. A csikmegyei gazdasági egyesület (Feledhetlen elnökének). A székely művelődési és közgazdasági egyesület központi választmánya (A csikmegyei főegyesület elnö-

kének). Török Albert, Udvarhely-megye alispánja (Lázár Dénes főispánnak). Gy.-Szt.-Miklós közönsége (szeretett főispánjának). A csikmegyei gazdasági felsőnépiskola tan-testülete, (szeretett iskolaszéki elnökünknek). A csikmegyei vöröskereszt-egylet, (közszertetben élt főispánjának). A csiksomlyói főgymn. tanári kara (szeretett gondnokának). A csiksomlyói jótékony nőegylet. A cs.-szépvízi nőegylet. Cs.-Taplocza község (szeretett emberének). Mikó Bálint. Nagy Lajos kanonok főesperes (Mél Lázár Dienes főispán VrnVgVó porának szIVfáLLaLVa szenteLI Nagy LaIos k. f. e. pLeb). Lázár Domokos (feledhetlen testvérének). A Molnár család (Lázár Dénesnek).

A temetés.

A család által s a megyei tisztikar által külön-külön szétküldött gyászjelentések délután 4 órára jelezték a temetést, de már 3 órakor oly nagy résztvevő közönség gyűlt egybe, hogy alig lehetett mozogni a tágas udvaron. Nemcsak a megye intelligenciája, hanem ott volt a köznépp ezernyi tömege is, hogy lerója a kegyelet adóját az iránt, kit annyira szeretett és becsült. A megyei tisztikar, a kir. törvényszék az ügyességgel, a járásbíró, az adófelügyelő, a honvéd tisztikar, a helybeli felsőbb és alsó polgári iskola, a somlyói gym. tanári kar, az iparos-egylet s a vidék valamennyi hivatalai és községi előjárói testületileg jelentek meg mind; sőt a szomszéd Udvarhelymegye is képviseltette magát Török Albert alispán és Tibád Antal országgyűlési képviselő által. Délután 4 órakor jelent meg a gyászszertartást végző pap: Nagy Lajos főesperes kanonok, kísérve a megye valamennyi lelkésze által, kik egyházi díszbe öltözve, mindnyájan részt vettek a funcióban. A „Requiescat” elhangzása után megindult a menet, elől az egyes testületek gyászlobogóik alatt, utánok az egyházi férfiak, követve a korszokor által elborított kocsi által, melyet 12 fiatal ember kísért, kezükben égő gyertyákkal. Közvetlen a koporsó után jöttek a gyászoló családot vivő kocsik, körülöttük és utánok pedig a közönség beláthatatlan tömege. Több ünnepélyes temetés volt már Csikmegyében, de a résztvevők ekkora seregét még nem láttuk összegyűlve sehol. A menet eleje már künn volt a sarkertben, mikor a halottas ház udvarán levők még meg sem mozdulhattak. A kocsik is csak nagy bajjal haladhattak lépésről lépésre. Esteledett már, mire a szertartásnak vége lehetett, s mint ha csak az ég is megszánta volna a bánattól megtört özvegyet s családjá zokogó fájdalmát: midőn oda vezették őket, hogy a kedves halottra reá bintsék az utolsó marok földet, az eddig borult ég kiderült, jótékony napjának sugarával akarva vigasztalni a csapásért. „Pater noster!” hangzott a pap szava s mi mindnyájan, kik ott voltunk, szívünk igaz részvételének hangján rebegtük utána az imát.

Nyugodjék békével!

Az iparmúzeum és árucsera-nyok ügyével foglalkozott a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara rendkívüli gyűlésén. Az ez ügyben kiküldött bizottság előterjesztette az alapszabály-tervezetet, a költségvetés s a miniszterhez intézendő fölterjesztés szövegének tervezetét. A kamara a bizottság által javasolt alapszabály helyett csak a múzeum beosztásának és kezelésének tervrajzát határozta fölterjesztetni. A költségvetést a bizottság javaslatához képest évi 4000 frtban állapította meg, a mihez járulna az első évben 4000 frt be rendezési költség. A rendes 4000 frtnak fele személyi, fele dologi kiadás. Ez egészen állami segéllyel volna fedezendő. A mit magánaton nyerhetni, azzal a múzeum rendkívüli kiadásait fedezné. Az árucsera-nyok úgy van tervezve, hogy kiadásait saját bevételelei fedeznék. A múzeummal összekapcsolandó vegytani állomás ide nin-

csen érte, de ez állomás felállítását a kamara hasonlólag kérelmezni fogja, a nélkül, hogy a múzeum ügyét ezzel elvállhatlanul összekötné. — A fölterjesztés szövegének végleges megállapítása és fölterjesztése az elnökségre lön bízva. A miniszteriumtól kért államsegélytől függ, hogy a kamara ez alkalommal a létesítés iránt tegyen-e további lépéseket?

Hazafias párt címmel Fogarason társadalmi szövetkezés alakult, mely azt ismeri el céljául, hogy a politikai és társadalmi téren a hazafiúi szellemet terjeszse és fejlessze. A szövetkezésben egyaránt részt vettek magyar, német és román kiténőségek. Elnöke Tibád Mihály, jegyző Zágoni Gy.

Washington, jun. 30. Ma délután félegykor ment végbe Guiteaunak, James Garfield gyilkosának kivégzése. Guiteau az utolsó pillanatig nyugodtan, bátran viselte magát. Déli 12 órakor még jól evett s aztán az utolsó utra készült. Kevéssel félegy előtt kivették a cellájából, hogy a bitó alá vigyék. Odaérve hangosan, pathetikusan olvasott fel egy önmaga által készített végimát. Ez imájában Arthur elnököt gyávának s hálátlan embernek mondá. Aztán több saját szerzeményű verset énekelt el. Az ének végeztével maga adta a jelt a pallos lebecsátására. Pár percz múlva az elnökgyilkos nem volt többé életben.

Eresztvény, 1882. július 2.

A kegyelet legszentebb adóját róttá le a Rikán inneni honvédegylet július 2-án az eresztvényi közös sirnál, midőn Gábor Áron, muszkagolyó által Kőkösnél elhullott dicső bajtársa, 48-49-ki honvéd őrnagy és ágyúöntő sirja felett, halálának 33-ik évfordulóján, egy ünnepélyt, egy gyász-isteniszteletet rendezett a hős emlékének tiszteletére.

Harminczhárom év hosszú idő! S vajjon kiknek lett volna kötelességük ez idő alatt, leróni azt, mit ma a nevezett honvédegylet megtett? Nem éreznék-e lelki furdalást hanyagságukért? Nem bántja-e az a tudat, hogy a hálátlanság a legundokabb dűne a világon? ...

De nem akarok mélyebben belebocsátkozni a dolog árnyoldalába; tudósítói kötelességemhez híven, csupán az ünnepély főbb mozzanatait fogom vázolni.

Már korán reggel kezdettek gyülekezni a közeli s távoli vidékről Eresztvény kis községébe azok, kiket az elhunyt iránti kegyelet oda vonzott.

Habár a komor idő sokakat visszariasztott s a 7 órakor beállott sűrű eső, mely háromnegyed tizig szakadatlanul hullott, sokakat a féltutól visszatérni kényszerített, mégis 1200-1600-nyi ember vette körül a már előre feldisített sirhalmot. Pont tíz órakor elállott a szakadó zápor, s mintha a természet is kimélettel lett volna a megtartandó ünnepély iránt: egyszerre a legkedvezőbb idő mosolygott az elhunyt sirja felett. Fél tízenegy órakor a Rikán inneni honvédegylet és az ünnepélyt rendező bizottság elnöke: mélt. Horváth Ignác ur, az e célra fényesen feldisített emelvényről, mely az elhunyt sirjától jobbra lett felállítva, emelkedett hangon tartott szép beszéddel nyitá meg az ünnepélyt. Ezután mélt. Bálint Károly sztléleki kanonok ur vezetésével a összes gyülekezet elénekelt a Hymnust.

Az ének végeztével Tódor, s.-sztyányi r. k. lelkész ur lelkes beszédben emlékezett meg az elhunyt érdemeiről, különösen hangsúlyozván azt, hogy Gábor Áron, dacára kedvezőtlen anyagi helyzetének, a mi kevés birt, készséggel áldozta a haza szent oltárára; hogy nemcsak öntötte az ágyúkat, hanem az azokhoz szükséges anyag nagy részét, míg körülményei engedték, be is szerezte.

Ezután következett az isteni szertartás róm. kath. szertartás szerint K.-Szentlélek nemeskeblű és hazafias lelkű kanonoka: Bálint Károly ur vezetésével melletti fé-

nyes segédlettel. Ezt közvetlenül követte a Libera, magasztos gyászdal, mely nem egy jelen voltunk csak könnyet szeméibe.

A megható gyászdal végeztével Borbáth Pál dálnoki ref. lelkész lépett a szószékre. A honfiai fájdalom megható hangján kezdé beszédét. Hazafias kötelességemnek tartottam, — úgy mond — hogy e kitüntető megbízatást elfogadjam. Eljöttem és ide állottam, hogy meghajoljak honszerelmeteknek, hazafias kegyeleteteknek és nemzeti aspirációitoknak ez ünnepélyből kimagasló képe előtt. És kimondhatlanul jól esik ez igénytelen testvéretek szívének, hogy a hálás kegyelet, melyet 33 év óta e sir számára csak egyes honfikeblek őriztek meg, ma e nemzeti ünnepélyen általános kifejezést nyert; hogy miután a vallásos szertartás kiérdemelt pompával szentelvé be e sirt, a hazafiúi kegyelet is rakja rá a dicsőség babérjainak, az áldott emlékezet myrtusának örökzöld levelét; hogy ma itt e sirok felett, a halál birodalmában, legyen megünnepelve Gábor Áronnak, szabadságharcunk egyik bajnokának halhatatlansága.

(Folyt. köv.)

Ira Amora.

Levelezés.

Bereczk, 1882. június 26.

Kis végvárosunk róm. kath. iskoláiban a folyó tanévi zárvizsgálatok főtiszt. Bálint Károly t. kanonok, főesperes-plebános és egyházi tanfelügyelő ur ó nagyságának elnöklete alatt a mai napon tartattak meg. A kitünő eredmény, melyet más községekben vidékünkön ily nagy számban ritkán látható tanoncok felmutattak; az érdeklődés, melynek a szülők, városi polgárok és idegen vendégek megjelenésükkel kifejezést adtak: felfogositának arra, hogy a nyilvánosság előtt is elismerésünket fejezzük ki mindazok iránt, kik e valóban meglepő szép eredmény kivívásában közreműködtek. Ezzel pedig első sorban adózunk kell főtiszt. Bálint László helybeli plebános urnak, a mindnyájunk által ismert lángbuzgalmu és lelkes tan- és nevelésügybarátnak, ki minden követ megmozdít nemcsak kis városunk iskolaügyének, hanem az általános nevelésnek és tanügynek is emelésére és előmozdítására, azután a nagyérdemű tanító uraknak, a hivatásukat jól felfogó szülőknek és előjáróknak, kik a közös cél elérésére törekedve, hozzájárulnak a nevelésügy nagy és fontos munkájához, a társadalmi jólét emeléséhez. De azon névtelenektől sem szabad elismerésünket megtagadni, kik időnként és főképp ily alkalmakkor a jó és szorgalmas gyermekek megjutalmazása céljából nem kimélte anyagi áldozatot. Adjon Isten a serdülő ifju nemzedéknek s bennük a hazának minél több lelkes tanügybarátot! Éljenek! Isten velünk!

f.

Nyujtód, 1882. június 27.

Nyujtód róm. kath. hitközség ma ünnepelte Szt. László magyar királynak, mint védszentjének ünnepét. Ezen alkalomból a szt. mise-áldozatot nt. László József alcsernátoni lelkész ur mutatta be az egek urának, a szt. beszédet pedig nt. Tamás Dávid bereczki segédlelkész ur tartotta a szép számban összegyűlt híveknek, a magyar nemzet történelméből merített példákkal élénken mutatván meg, hogy a mi e nemzet hitélete virágzóbb, vallásosságban és erkölcsiségben gazdagabb vala, addig anyagiilag is boldogabb volt, jobb létnek örvendett. Megrázó szavakban tüntette fel azon vétkes könnyelműséget, melylyel némelyek egy pár piczuláért vagy forintért a hamis tanuskodásoknál és esküvéseknél oda dobják lelküket a sátánnak. Az életből vett példákkal bizonyította, hogy a mai anyagi súlyedésnek oka a magyar nemzet életében eddig ily nagy mérvben soha nem tapasztalt erkölcsi súlyedség. Mai napság — úgy mond szónok ur — a szántó-vető istenkáromlással szantja meg földjét, veti el a magot, aratja le gabonáját, gyűjti össze, csépe-
li ki és eszi meg stb. A ki ezt nem hiszi,

kísérje csak egy kissé figyelemmel az életet s szomoruan fogja e szavak igazságát tapasztalni.

1.

Mindenféle.

— Hymen. K.-vásárhelyi Tóth Géza és Szabó Vilma — előkelő és vagyonos k.-vásárhelyi szeszgyárosok gyermekei — f. hó 4-én tartották esküvőjüket. Az ünnep csendben, de igen fényesen folyt le. A boldog ifju pár, mint értesülünk, másnap fürdőre utazott. Áldást és szerencsét kívánunk e szép frigyhez!

— A csikmegyei róm. kath. tanító-egylet f. hó 1-én tartotta Somlyón évi naggyűlését Földes József elnöksége alatt. A gyűlés szokatlan érdekeltséggel folyt le. Tagok nagy számmal voltak jelen. Érdekes tárgyat képezte a gyűlésnek a tisztújítás. Földes József lemondott elnöki tisztéről s szilárdan ragaszkodott elhatározásához, mint mondá, azon okból, mert a fensőbb hatóság talán jobb szemmel nézne egy egyházi férfit az elnöki székekben, mint őt, világít. A gyűlés azonban Konecz István plebános ajánlatára nem fogadta el lemondásának okát s öt továbbra is elnökké választották. Dobay József és Spalter József érdekes felolvasásokat tartottak. Végül az alapszabályok új módosítása vétetett tárgyalás alá, melynél azon pont szolgáltatott hosszabb vitára okot: vajjon a lelkészek felvételének-e az egylet rendes tagjai közé. A gyűlés a felvétel mellett nyilatkozott. Ezzel a gyűlést elnök bezárta.

— Lázár Dénes elhunytáról gyászoló családja a következő gyászjelentést adta ki: Csiktaploczai özv. Lázár Dénesné Br. Wildburg Riza a maga és gyermekei: Ámy, Louise, csabrendeki Csaby Andorné; Juliska, Dénes, Riza, Domokos és Ilonka; továbbá az elhunyt testvérei: Csiktaploczai Lázár Domokos s neje: Gyárfás Berta és családja; Antonia nagyváradi Horváth Mihályné és családja; édes anyja: wildburgi özv. Br. Wildburg Lipótné nagyjesezni Jeszenszky Ludovika; úgy szintén saját fivére: wildburgi Br. Wildburg Ármán, Walter és ezek családjai s a többi rokonok nevében fájdalomdúlt kebelrel tudatja, hogy a feledhetlen hű férj, drága jó apa, gondos vő, szerető testvér, sógor és rokon: Csiktaploczai Lázár Dénes, Csikmegye főispánja, folyó évi július hó 1-ső napján, d. u. 6 órakor, három napi súlyos szenvedés után, tüdő- és szívhűtés következtében, életének 53-ik és a legboldogabb házasságnak 16-ik évében jobb létre szenderült. A megboldogultnak hűlt tetei folyó hó 3-án, d. u. 4 órakor fognak a helybeli templom-kerítésben, elhunyt szülői mellé, öröknugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig ugyan ezen hó 4-én d. e. 10 órakor fog a taploczai szentegyházban az Egek Urának bemutatni. Béke lebegjen drága porai felett! Csik-Taplocza, 1882. július hó 1-én.

— Dálnokban a napokban tűz ütött ki, melynek több gazdasági épület esett áldozatul. Az épületek nagy része nem volt biztosítva.

— A vizsga áldozata. Mult számunkban irtuk, hogy a somlyói tanítóképző intézet egy harmadéves növendéke mellen lőtte magát, de a lövés nem volt halálos. Most azon felvilágosítást vesszük, hogy az illető nem egy, de három tárgyból bukott meg a tankepesítő vizsgán s hogy a lövés annyira halálos volt, hogy szívét találva, az illető azonnal szörnyet halt. Szülők hazavitték Cs.-Sztgyörgyre és ott el is temették. Neve Simon Beniam volt. Béke legyen vele!

— Jég. Küküllőmegyében Segesvár és Fejéregyház határát e hó 1-én 2-án nagy jégverés látogatta meg. A városban a vihar akkora volt, hogy ablakokat, ajtókat tépett le sarkaiból, vagy zuzott darabokra. A határon a kár nagysága ma még kiszámíthatatlan.

— Udvarhelyvármegyében Bözödujfalu határán nevezetes akadály van a közlekedésnek. A patak hídja, 10 irya is tíz kerek esztendő óta szétomlott s azóta nincs híd,

csak patakmeder, a min járunk, kelünk. Tavasz elején hire járt, hogy alispán ur intézkedett volna annak restaurálása iránt! E hírünket akkor is fenntartással közöltük. Most határozottan visszavonjuk azt. A hid marad a régiben.

— **Ilyefalván** f. hó 3-án egy embert meggyilkoltak. A k.-vásárhelyi kir. ügyész-ség leutazott a helyszínére az előleges nyomozatot megejtése végett.

— **A tiszai-északi ügyben** újabb fordulót jelezhetünk. Hivatalosan jelentik, hogy a vegyészeti vizsgálat a kifogott hullán talált s a Solymosy Eszterének ismert ruhakalon vérfoltokat nem talált. Heimann a védőségre lemondott s maga helyett Föt-vös Károlyt, Horánszyt és Funtákot ajánlja. E kiderítés, úgy látszik, most újra más fordulatot ad az ügynek, a mennyiben a ruha véres voltához kötött kombinációk és gyannokok a vegyészeti vizsgálat alapján megszűnnek.

— **A t. cz. szülék- és gyámokhoz** a budapesti állami közép-ipartanoda igazgatóságától. Azon szülék és gyámok, kik gyermekeiket a jövő tanévre az állami közép-ipartanodába felvétetni kívánják, felkértek, hogy őket saját érdekekben a két havi szünet alatt gyakorlati ügyesség szerezhethetése végett műhelyekben helyezték el, mert ezután a szabályzatok értelmében a felvételnél a gyakorlati előképzés is mind szigorubbán kívántatik.

— **Csataghi** (Lechner László) előfizetést hirdet költeményeire. Ajánljuk olvasóink figyelmébe és pártfogásába. A mű két kötetben jelenik meg s ára a két kötetnek 2 frt. A mű azonnal kikerül sajtó alól, mihelyt szerző az előfizetők számáról tájékozva lesz, miért kéri a gyűjtőket, hogy f. évi szept. 1-ig az előfizetési pénzeket hozzá Fejértanulomra (Temesmegye) beküldeni szíveskedjenek. Gyűjtők 10 előfizető után tiszteletpéldányt kapnak.

— **Medvevadászat revolverrel.** Tusnád, Lázárfalva, Verebes és Kozmás határaitban garázdálkodó medvék és farkasok ellen rendezett hajtó vadászat a közelebbi napokban nem minden eredmény nélküli volt, a mennyiben a megkerített három nagy medve közül egyet sikerült elejteni s a mi kissé hihetetlen, revolverrel. Ugyanis a bocos medve üldözötve minden oldalról a hajtók által, egy két fa között lévő kis nyíláson akart menekülni, de a fa közvetlen szomszédságában álló egyik hajtó, Kelemen György, kinek megtöltött revolver volt kezében, látva a megszorult maczkót kinlódni, nem volt rest s egy serény lépéssel közelebb menvén hozzá, minden rettegés nélkül a megtöltött revolvért egyenesen a tátogó medve torkába süté. A hatás megvolt. A medve megszabadult ugyan, de nem menekülhetett el. Elestett nem messze a lövés színhelyétől. Mint keresztül lyukgatótt bőre mutatja, 10—15 lövést is kapott ugyan minden igaz ok nélkül, de mint a körülálló hajtók mondják, halálos csak a Kelemen György volt. Az elejtett maczkó 3 és fél mázsát nyomott, s mint utólag halljuk, két árnyját is megtalálták. Újabb hajtóvadászatot rendeznek az elszalasztott társai ellen.

— **Nagyszerű alapítványok.** Simor János hercegprímás püspöki jubileuma emlékére a szülővárosában Fehérváron emelendő árvaházra 100,000 forint, a nagyszombati káptalan javára pedig szintén 100,000 forint alapítványt tett.

— **A jégész országoszerző** nagy károkat tett. Legújabbán Aradról érkeztek szomorú hírek a jégész pusztítása felől. A szőlőket két oldalról: Boros-Sebes és Lipka felől támadta meg a zápor; nagy volt a pusztítás Barackán, Paulison, Gyorokon, Temes-Ujfalun. Csanád és Apátfalva termését is tönkretette a jég.

— **Cseberből vederbe.** „Ki az a majomképi asszony ott az asztal jobb szélén? — kérde a table d'hótenál egyik vendég szomszédjától. — „Feleségem“, válaszolá a kérdező a legnagyobb hidegvérűséggel. — Nem azt gondoltam, szolt zavarodottan a kérdező — „hanem azt a zöld ruhást ott mellette.“ — „Az a leányom“, hangzott a felelet a vendég nagy rémületére.

— **Az asszonyok Eldorádója.** Az észak-amerikai zuni-indiánoknál a házasságok között egészen más viszony áll fenn, mint a civilizált országokban. Így pl. a zuniak tartományában a házák és a háztartás az asszonyok korlátlan tulajdonát képezik s ha a férfi megházasodik, nem kell neki előbb házi tűzhelyet, otthont berendeznie, mert az a nő gondja. — A férj csak addig maradhat a háznál, míg jó viseli magát, mert különben az asszonynak meg van a joga, hogy a rossz férjet elkeresse. Ez a berendezés korai házasságokra vezet, minden nő otthont alapít magának, úgy, hogy nem kell arra várnia, míg férjhez megy; azután ugyancsak ránczba szedi a férjét, a kit, ha nem úgy viseli magát, mint egy tisztességes férjhez illik, a legzivatárosabb időben elkergetheti hazulról.

— **Nem jó az asszonyok közt bírónak lenni.** Bébe kétségben Tiysz Zsuzsa a napokban kissé ittas állapotban nem a legszelidebb szavakkal illette Márta Maris szomszédnéjét, amiből természetesen előbb szóharcz, utóbb pedig ökölharcz keletkezett. Tiysz Nikulac, Zsuzsának a rokona csak nézte egy darabig az asszonyok verekedését, de végre megunt a dolgot s közéjük lépett, hogy igazságot osszon. Az igazság kiosztását azonban azon kezdte, hogy Márta Marist pofon vágta, a mi felett ez annyira dühbe jött, hogy az övéből kirántott munkás-késsel Nikulacnak a hasába szurt. A megsebesített felordítva, futásnak eredt hazafelé, utközben azonban — mint a „M. F.“ írja — a szurás következtében összegyogyott és meghalt. Márta Marist letartóztatták és átadták a körösbányai járás-bírósnak.

— **Merénylő macska.** A „Rasszegna“ a következő történetet beszéli, mely Rómában esett meg. Egy parasztnak telkei voltak a vatikan közelében s hogy jövedelmét gyarapítsa, házi nyulak tenyésztésébe fogott; kunyhókat épített tehát a mezőn s ott bámulatos sikerrel folytatta a házi nyul tenyésztést, melyek rendkívül elszaporodtak. A napokban azonban észrevette, hogy tolvaj garázdálkodik a jámbor állatok közt. Jun. 21-én puskával kezében elrejtőzött a kunyhó mögé, s várja a tolvajt, a ki meg is jelenik egy macska képeben, mely besiklik a kunyhóba, s csakhamar visszatér, fogai között egy házi nyullal. A paraszt dühödten lö, s a macska halva rogy össze vérében. Véletlenül arra kocsikázott a pápa. A lövés dördülése a kocsiat zavarba hozza, a lovak közé csapdos, mert jött hiszi: a pápa löttek; sebes vágatva a vatikanba robbog, s torkaszakadtából segítségért kiabál. Előrohannak a pápai gárdisták, palotaőrök, alabárdosok. Az egész vatikáni katonaság állig fegyverben kivonul a merénylő, vagy merénylők elfogására. Az egész környéket felkutatják, s végre a parasztra bukkannak, a ki a sok katona láttára egészen megrökönyödve beszéli el a történeteket. A katonák visszatértek a vatikanba, de magukkal vitték a macskákat is, minden bajnak okozóját. A szent atya szívből nevetett az egész eset fölött.

— **Hogyan kapta Főth a nevét.** A Főthon megejtett kanonika vizitáció alkalomával felvett jegyzőkönyvben nemcsak a hitközség, hanem röviden a politikai község története is fel van említve. A község az első Árpád-házi királyok alatt keletkezett s nevének eredetét a monda Szent László királyllyal hozza kapcsolatba. Ugyanis, midőn László király a kunok felett vívott győzelmes csata után a mogoródi halmokról széttekintett, az erdők közéjébe helyezett községre mutatva, kérdező környezőitől: „Mi ez a főt (folt) ott az erdő közepén?“ Ettől fogva a község neve „Főt“ lett, melyhez a későbbi kor ragasztotta, elég helytelenül, a megnemesítő „h“ betűt.

— **Lefényképezett repülés.** Marey párisi fényképező a franciaia akadémiához intézett levelében tudatja, hogy nagy fáradozás után sikerült végre a madarak repülését lefényképeznie. Ez a siker messze túlhaladja Muybridge szan-franciskói fényképező kísérletét. Ez utóbbi ugyanis vágató lovakat fényképezett le. Marey vadászpuskáj-

hoz hasonló revolver-készüléket használt és egy másodperc alatt 12 képet nyert, mely rövid időnek legnagyobb részét a készülék helyzetének megváltoztatása vette igénybe. Egy kép felvétele rossz időjárás mellett $\frac{1}{700}$, napfény mellett pedig csak $\frac{1}{1500}$ másodperczet igényel. Ha a nyert fényképeket alkalmas készülékbe teszik, a szárnyak mozdulatainak hű képét nyerik.

— **Bőregér-disz.** Hogy asszonyaink mi mindenfélét tesznek kalapjukra, azt tudja sok magyar. Fővárosunkban nem egy alföldi embert láttunk, a mint bámulva nézett egy-egy nő után, ki kalapján kolibrit, papagájt, vagy egy bársony-tollu tengeri madarat viselt. A párisi spanyol követ felesége még tovább ment. Ő is szárnyas állatot választott diszül, csak hogy nem madarat. A legutóbbi estélyen oly „diszszel“ jelent meg, mely mindenkinek feltűnt. Diadéján egy — bőregérült. A bőregér, úgy látszik, a Ferman-Núnez ház jelvénye, mert minden tárgyon: az ezüstön, az üvegeken, porcellán-tányérokon bőregér volt vésvé, illetve festve.

— **A katonai nevelő- és képzőintézetekben** számos hely van üresekben, melyre csak magyar korona országi ifjak pályázhatnak. Az alreáliskolák I. évi tanfolyamában 12 hely, III. évi tanfolyamban 12 hely; a katonai főreáliskolában az I. éven 14 hely; a bécsi katonai műszaki akadémiában az I. éven 7 hely, s a fumei hadtengerészeti akadémiában 3 hely. A felvételt kívánók honossági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni magyar állampolgári jogukat. Az alreáliskola I. évi évfolyamára nézve 12 évet túl nem haladt kor s 4 vagy 5 osztályu népiskola sikeres befejezése, a III. évfolyamra: túl nem haladt 14 év s gymnasium vagy reáliskola II. osztálya; a főreáliskola I. évfolyamára túl nem haladt 16 év, s a gymnasium vagy reáliskola IV. osztályának bevégezése; az akadémiák I. évfolyamára: túl nem haladt 19 év s teljes gymnasium vagy reáliskolai bizonyítvány; a tengerészeti akadémia I. évfolyamára: túl nem haladt 15 év s a gymnasium vagy alreáliskola sikeres bevégezése kívántatik. A kérvények a m. kir. honvédelmi miniszterhez f. év július hó 20-ig nyújtandók be.

Gazdaság és kertészet.

Mikor arassunk?

Az aratás ideje közeledvén, időszerte nek tartjuk a fenti kérdést megvitatás tárgyává tenni, annál is inkább, mivel nálunk az aratást általában nagyon későre halasztják és az által egyrészt az aratási munkákat nagyon összegyűlnek, másrészt gazdaságaink a szempérgés következtében tetemes károkat szenvednek.

Az aratás idejét a gabonaszem állapota határozza meg, azért azt kell megvizsgálnunk, ha az aratás időpontját megállapítani akarjuk.

A gabonaszem érésénél négy időszakot lehet megkülönböztetnünk, t. i. a teljes, sárga, teljes túlérettesség időszakát; mindegyik saját jelleggel bír, de az átmenet az egyikből a másikba csak lassan és fokozatosan történik.

A teljes érettségben a szem tartalma tejszerű, ujjainkkal kinyomható; a szem színe zöld, valamint a többi növényrészeké is; ilyenkor még erősen folyik a nedvzáramlás és folyton új anyagok vándorolnak a szembe, mely ilyenkor telik. A gabonát már ezen időszakban is lehet ugyan aratni, de az ily módon nyert szem könnyű és aszott lesz, bár már ilyenkor is csiraképes. Rendes viszonyok között a gabonát teljes érettségében aratni tehát nem szabad, ellenben ha gabonánk egy része vagy nagyon dől, vagy nagyon rozsdás, célszerű az ilyen gabonát már teljes érettségében arattatni, mivel ez esetben a szem teljes kifejlődését hiában várjuk.

Sárga-érettnek mondjuk a gabonát, midőn a szem és szalma színe sárgul, de előbbi még puha, a körmön hajlítva, török és törési lapjából viznemű folyadék jön ki; ezen időszakban a szem majdnem tökéletesen ki van fejlődve, csak kevés anyag vándorol a levelekből és a szárból ilyenkor a szembe, és az ezen időszakban arattott gabona nem aszott szemű, hanem felt

és szép színű; a rozs ilyenkor aratva, legeszebb. Ez azon időszak, melyben különösen ott, hol a gabonatermelést nagyban üzik, az aratást egész erővel kell megindítani.

A sárga érettségből a szem, száraz időben már néhány nap múlva, a teljes érettségbe lép; ilyenkor a szalma és szem egészen sárga, de ez utóbbi még puha, hajlékony, a körmön hajlítva nem török és tartalma nyúlós, viaszszerű, a nedvzáramlás ez időtájt már majdnem tökéletesen szűnhet, csak a felesleges víz párolog el. Ezen időpont a legalkalmasabb az aratásra és ily állapotban kell iparkodnunk gabonánk legnagyobb részét learattatni.

A teljes érettséget követi néhány nap multával a túlérettesség, melyben a szem kemény, törekeny, törése lisztes és a kalászból kihullani vagy kiperegni kezd; a túlérett gabona aratása tetemes veszteséggel járva, ezen stádiumot bevárni nem szabad.

Rendes körülmények között, eltekintve a dült és rozsdás gabonától, az aratás akkor lesz megindítandó, a mikor valamely területen a gabonanövények — ide értve a búzát, rozst, árpát és zabot — legnagyobb része a sárga érettségbe lépett, azaz, a szem sárgaszínű, már nem teljes, de még nedvdus, és annyi erőt fog kelleni az aratáshoz biztosítanunk, hogy az aratás a túlérettesség beállta előtt befejezhető legyen; az egész aratási idő ezen esetben, az összes gabonaféléket tekintve, vagyis a rozs, mint legkorábban érő gabonánem, sárga érettségbe lépésétől, a zab megéréseig számítva, 3—4 hétre fog terjedni.

Az említett eljárást követve, hatalmunkban áll aránylag csekély erővel a legkedvezőbb időben és a lehető legcsekélyebb veszteséggel az aratás fontos műveletét végeztetnünk, csak arra kellend ügyelnünk, hogy a korán aratott gabona a keresztekben minél tökéletesebben megszáradjon, különben eltartása bajos.

(„M. Föld“)

Hensch Árpád.

Gyümölcsjeink értékesítése.

„Nincs az a jól rakott szekér, melyre még több is nem férne,“ ez a régi jó magyar példabeszéd illik a gyümölcsstermelésre is.

Nem tesz semmit, bármily sok legyen is a gyümölcs, bár mennyire tul legyen vele tömve a piac, mert ez csak a közönséges fajtákra veszedelem, a finomabbak, szebb színűek mindig jó áron kelnek el. Városokban sok a gazdag ember, s ezek nem gondolnak a pénzre, csak izléstük szerinti gyümölcsöt kapjanak, New-Yorkban például valamelyik nap egy kosár üveg-házban természetett szőlő adatott el fontonként 10 frtért, néhány ideai öszi baracknak darabjért pedig 2 frtot fizettek. Ez természetesen túlságos ár, mutatja azonban azt, hogy a finom és egészséges gyümölcsnek mindig van kelete.

A gyümölcsstermelő, ki csak a legjobb és legszebb gyümölcsöt termeli, biztos lehet annak eladásáról.

Kérdés tehát, hogy miképen lehet a legjobb gyümölcsöt előállítani? Ha egy káposztatermelő ugyanazon talajon akarna káposztát termelni évről-évre s e mellett trágyát sohasem használna, nem aratna sikert és — bizonyára — méltán kinevetnék. A gyümölcsstermelők azonban évről-évre le szeretnék szedni a termést a nélkül, hogy a gyümölcsös talaját valamiképen kárpótolnák, s végül is a gyümölcs hitvány voltakor azt vetik okul, hogy a tenyésztett faj hibás, vagy elfajult.

A gyümölcsös trágyázása a jó gyümölcsstermelésre a legelső lépés, a második a gyümölcs ritkítása. Azon gyümölcsökről, melyek ily megritkított fákron termettek, kétszer annyit fizetnek, mintha a fárl egyetlen fejletlen gyümölcsöt sem szedtek volna le, mert a gyümölcs nagyobb és jobb lesz.

Legkönnyebben meggyőződhetünk erről úgy, hogy a gyümölcsösben két egymás mellett álló, egyforma nagyságu, egyforma fajú és gyümölcsessel egyenlően megrakott almafát választunk ki, az egyikről létre segélyével szedjük le a gyümölcsnek egy harmadát, mindjárt a gyümölcsötés után,

a másikat hagyjuk bántatlanul. Az első fán szebbek és nagyobbak lesznek az almák, a másodikon nagyobb számmal lesznek ugyan, de oly szépen nem fejlődnek ki sem nagyságukat, sem minőségüket tekintve. Már pedig mindenki tudja, hogy a szép gyümölcs ára a középkereslet sokszor aránytalanul felülmulja. Ezen kísérletet a ritkítással még most is meg lehet tenni.

Vajon nem a ritkítás helyes voltára mutat-e az, hogy a fiatal fák, melyek kevés számú gyümölcsöt nevelnek fel, ezek sokkal szebbek, mint később a már kifejlődött és bő termést adó fák. A fák első termése rendszeren megfelel a kertész várákosának, később azonban a trágyázás hiánya és a túlságos sok termés miatt csatlós következik be. Miért ne segítsünk a bajon, ha azt csekély fáradsággal tehetjük. („M. Föld.”) **Szebenyi Pál.**

Kérdések és válaszok.

Ezen rovat alatt olvasóink érdekében bármint, a gazdasági szakmába vágó kérdéseknek állandó tért nyitunk s azokra választ eszközölünk. Ezen kivételül tudakozásokat vagy azokra adott válaszokat. Az e rovatban közlendő kérdéseket és válaszokat egyszerű névaláírással körjük a szerkesztőséghez beküldeni, habár közléstőlük az illető kívánsága szerint név- vagy betűjegy alatt is törtenhetik. Feleletek adásánál körjük mindig lapunk azon számára hivatkozni, melyben a kérdés közöltetett.

Kérdés.

Lapunk olvasói közül lekötelezne az, ki a „gyászpirító“-nak nevezett növényből egy pár példányt beküldene. Az árát is hajlandók vagyunk fizetni.

A szerkesztőség.

A közönség köréből.*)

A „Kolozsvári Közlöny“ 88-ik számában Háromszékről, „Szotyorból“ keltezve, egy cikket jelent meg, melyben annak írója a háromszéki főjegyzőválasztás kérdésével foglalkozik.

Eltekintve attól, hogy e lap nincs hivatalos politikai tárgyak felett vitatkozni s így nem is azon szempontból kívánunk hozzászólni: hozzászólunk azért, mert annyira silány irodalmi termék nyomtatásban aligha megjelent mostanság, és hozzászólunk azért is, mert Háromszék megye szellemi életéről az ilyes „irmodorban“ közölt cikkek szegénységi bizonyítványképpen tanuszkodnak. Valóban, a ki ezt elolvasta, elszomorodhatott, midőn látta, hogy Háromszék megye intelligens contingensének sorai közötti küzdelemben ilyen gladiátorok szállnak sikra pártjuk védelmére.

Ugy tetszik nekünk, hogy cikkirő ur, ki sokat beszél a tollról és a toll hatalmát dicsőíti, többet foglalkozott a tollal életében tolluseprű korában s azért ajánljuk figyelmébe, hogy az ilyen protectio pártfogoltjának nem válik sem hasznára, sem dicsőségére.

De folytatnunk kell megjegyzéseinket, mert tartalmaz a cikk egy passust, hol

*) E rovat alatt megjelent közléményekért nem vállal felelősséget a szerk.

elég magas hangon tart leczkét cikkirő ur Háromszéknek és tudomására hozza, hogy a leendő főjegyzőtől függ a megyének reputációja. Ezen sorok cikkirő jóindulatáról tanuszkodnak s egyet is értünk, csak hogy a már kifejezést nyert „közhangulat“ megelőzte az ön jószándéku figyelmeztetést s tömörült a többség és állást foglalt, épen a megye reputációjának megőrzése tekintetéből, azon candidatus személye körül, kit érdemesnek lát megítélni bizalmával, s így nagy dolog, ha az ön hangzatos ajánlata körülba nem veszett.

Vége van még egy pár szavunk azon idiosynkratiáról, melynek hatásától sokat remélt cikkirő ur, midőn víziói között ultramontan színek káprázatával ijesztgeti Háromszék közönségét. Ez, uram, olyan eszme, melynek a magyar társadalomban alig ha van talaja, és mindkét ellenzéki pártban álló államférfiaink képzettsége magasabb fokán áll, mintsem a jelen ügyis elég súlyos helyzetet bonyolultabbá tegyék egy idiosynkratia fejlesztése által, melyet a mult századok romjai már rég eltemettek.

A kézdivásárhelyi lapban emeltük fel szavunkat, mert a kézdivásárhelyi képviselővel is bajlódik cikkirő. Erre csak annyit jegyzünk meg, hogy az irás szavai szerint mi is hisszük, mily boldogok az együgyűek. Háromszék megye központi bizottságának értelmes és érdemes tagjai között ön is helyet foglal; dicsekszik is ezen kiállításával. Virilitas, qualificatio, vagy választás útján jutott-e ön oda, nem tudjuk; de hogy az ilyes aquisitióktól őrizze a gondviselés Háromszék megyét, azt lelkünkől ohajtjuk.

Dixi.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru és értéktőzsdén.

Julius 3-án.

Magyar aranyjárdék	119.69
Magyar vasúti kölesön	134.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	903.25
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	110.25
M. keleti vasúti államköt.	1876 96.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	97. —
Temes-bánati földterherment. kötvény	97.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97. —
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98.75
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölesön	117.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	109.50
Osztrák járadék papírban	76.50
Osztrák járadék ezüstben	77.25
Osztrák járadék aranyban	94.75
1860. államsorsjegyek	130. —
Osztrák-magyar bankrészvény	825. —
Magyar hitelbank-részvény	302.75
Osztrák hitelintézet-részvény	308.80
Cs. és kir. arany	5.64
20 frankos arany	9.56
Német birodalmi marka	58.70
London (2 havi váltókért)	120.20
Magyar papírjárdék	85.80

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Piaci árak

	Kézdi-Vásárhely június 14.		Csik-Szereda június 28.		Kézdi-Vásárhely június 23.		Gy.-Sz.-Miklós június 27.	
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza) tiszta	9	20	10	—	8	50	9	80
) elegy	7	—	—	—	7	50	—	—
Rozs) tiszta	6	—	6	—	—	—	6	—
) elegy	5	—	—	—	—	—	4	—
Arpa) tiszta	—	—	6	—	6	—	5	80
) elegy	—	—	—	—	—	—	5	50
Zab	3	40	4	—	3	70	3	50
Törökbuza	6	—	6	40	5	40	6	40
Kása) köles	10	—	10	—	—	—	—	—
) árpa	—	—	—	—	6	—	—	—
Borsó	7	—	4	50	—	—	5	—
Lencse	12	—	—	—	—	—	80	—
Fuszulyka	6	—	6	—	5	—	—	—
Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
Bükköny	—	—	—	—	—	—	—	—
Pityóka	2	20	3	—	6	50	—	—
Marhahús	—	40	—	36	—	40	—	50
Disznóhús	—	44	—	44	—	48	—	48
Juh-hús	—	28	—	—	—	—	—	—
Szalona	—	75	—	80	—	—	—	72
Fagygyu	—	32	—	36	—	—	—	36
Malacz	—	—	1	20	1	30	—	90
Lud	—	—	—	—	—	80	—	—
Réce	—	—	—	—	—	—	—	—
Bárány) fejtér	—	—	—	—	—	—	1	66
) fekete	—	—	—	—	3	—	2	17
Egy pár csirke	—	—	60	—	—	—	—	35
10 tojás	—	—	15	—	13	—	—	15

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának MENETRENDJE.

(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:

Állomások:

Állomások:	Személy vonat 204. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc
Bukarestből	Indul	—	—
Predeal	—	—	—
Tömös	—	—	—
Brassó	Erk.	—	—
Földvár	Ind.	6.13	7.25
Apáca	—	6.52	8.01
Agostonfalva	—	7.23	9.33
Kőhalom	—	7.51	1.01
Héjasfalva	—	—	—
Szegesvár	Ind.	10.15	4.01
Medgyes	Ind.	10.32	4.29
Kapus	Ind.	10.52	5.23
Tövis	Ind.	12.06	8.10
Kocsárd	Ind.	12.24	8.38
Kolozsvár	Ind.	12.30	9.50
Nagyvárad	Ind.	2.06	12.49
Budapest	Erkezik	2.26	2.18

A Nagyvárad—predeal irány:

Állomások:

Állomások:	Személy vonat 204. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc
Budapest	Ind.	7.30	—
Nagyvárad (vend.)	Erk.	4.18	2.62
Kolozsvár	Ind.	5.00	6.50
Kocsárd (vend.)	Erkezik	9.40	4.58
Tövis (vend.)	Ind.	10.14	8. —
Héjasfalva	Ind.	12.38	11.43
Kapus	Ind.	12.48	12.23
Medgyes	Ind.	1.47	2.17
Szegesvár (vend.)	Ind.	2.07	3. —
Héjasfalva	Ind.	3.41	5.44
Kapus	Ind.	3.51	6.52
Medgyes	Ind.	4.11	7.42
Szegesvár (vend.)	Ind.	5.22	9.49
Héjasfalva	Ind.	5.32	10.33
Kőhalom	Ind.	5.50	11.15
Agostonfalva	Ind.	8.18	9.53
Apáca	Ind.	8.51	4.41
Földvár	Ind.	9.23	5.37
Brassó	Ind.	10.02	6.48
Nagyvárad	Ind.	—	—
Tömös	Ind.	—	—
Predeal	Ind.	—	—
Bukarest	Ind.	—	—

A vastagabb kerethe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára Budapestben.
Gyár: váci ut az osztr. állampálya közelében. Raktár: váci körút 68. szám
Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait, mint:

TRIEURÖKET változó rostával.

Tisztító gépeket szelelővel.

Különlegességek malmok számára.

28.466 szám alatt szabadalmazott

hármass ekeket, cséplőgép-ros-

tákat, lyukasztott és hasított

lemezeket vas-, acél- és horganyból,

valamint mindennemű gazdasági gépek- és szerszemet.

Árjegyzék kíváncsra ingyen és bérmentve.

Kézdi-Vásárhelyt Fejér János férfi-
és női bazárjába egy jól nevelt és jó
családból származó 12—14 éves fiú, ki
legalább 2—3 gimnázialis osztályt vég-
zett, kedvező feltételek mellett

TANULÓNAK

azonnal felvétetik.

1—2

Szám 3 1882. közp.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város központi vá-
lasztmányának 1882. június 24-én tartott
ülésének 3. sz. a. határozata követke-
zőképpen: közölni, hogy az 1883-ik
évre készített orsz. képv. választók név-
jegyzéke 1882. júl. 5—15-ig a tanácsház
termében a hivatalos órák alatt ki lesz
tétve, mely idő alatt a névjegyzék ki-
igazítása iránti kérelmek beadhatók.

Továbbá 1882. július 16—25-ig
a fennjelzett névjegyzékre beadott ké-
relmekre az észrevételek az 1874.
XXXIII. t. cz. 53. §-a értelmében elfo-
gadtatnak.

Kézdi-Vásárhely város központi
választmányának 1882. június 24-én
tartott üléséből.

Szöcs József, Molnár Dénes,
polgármester. jegyző.

3—3

Sz. 1064. — 1882.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A csik-szeredai kir. törvényszék,
mint tkvi. hatóság részéről, ezennel köz-
hírré tétetik, hogy csik-szentgyörgyi
lakos Ficzus Ferencz végrehajtónak
kászón-altzi Ficzus Gergely hagyatéka
végrehajtást szenvedett ellen 4587 frt
29 kr tőke s járuléka, valamint 12 frt-
ban megállapított árveréskelési költ-
ségek behozatala tekintetéből a csik-
szeredai kir. törvényszék területén fe-
kvő és a kászón-al- és feltízi 354-ik sz.
tjkben 460 és 461. hrszám alatt felvett
ingatlanok, s rajta lévő 2 lakrészből
álló kőház 800 forint kiküldési árban
Kászón-Altiz község házával az 1882-ik
évi szeptember hó 11-ik napjának d. e.
10 órakor tartandó árverésen a kikiál-
tási áron alól is el fognak árvereztetni.

A venni szándékozók kötelesek a
kiküldési árnak 10%-át készpénzben,
vagy az 1881. november 10-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszeri
rendelet 8-ik §-ában említett óvadékké-
pes papirokban a bírói kiküldött kezé-
hez letenni.

A vételár két részletben lefizeten-
dő, — még pedig az első részlet az ár-
verés napjától számított 30 nap alatt,
a második részlet pedig az árverés nap-
jától számított 90 nap alatt 6% ka-
mataival együtt.

Az egyidejűleg megállapított többi
árverési feltételek a hivatalos órák
alatt a telekkönyvi hatóságnál és Ká-
szón-Altiz község előjáróságánál meg-
tekinthetők.

Az árverés a fenti telekjegyző-
könyvekben feljegyeztetni rendeltetett.
A kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóságnak

Csik-Szeredában, 1882. június 3-án
tartott üléséből.

1—1

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.